

CATALVNIA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

L'opinió no escolta

Segueix la campanya nomenada de propaganda de les «izquierdas liberales». Fins ara, però, l'opinió no s'ha entusiasmat amb la mateixa ni sisquera hi ha donat aquella relativa importància que una opinió dormilega pot donar als sorolls que la deixondeixen i fan incorporar una mica per caure en la mateixa postració anterior.

És que aquí no tenim opinió pública? És que als espanyols tan se'ls en dona del que passa a casa seva?

Veritat es que l'opinió no pot ésser molt desperta en un país on l'analfabetisme hi plana en un seixanta per cent. Però, també es cert que al menys en els nuclis més sensibles com són les ciutats, l'opinió hi és viva i atenta a la realitat social.

I a desgrat d'això, les esquerres lliberals no han obtingut ni una girada de cap per senzilla curiositat d'aquesta opinió ciutadana.

Es això degut als principis proclamats? En part, si. Venir a parlar ara de renovació quan es donen totes les facilitats per aprovar un pressupost sense cap ni peus, com el pendent al Congrés; venir a esmentar la puresa del sufragi quan no es té interès en la representació proporcional ni en el vot corporatiu; venir a proclamar programes de foment de la riquesa nacional quan es destroça una obra harmònica com la de l'aranzel i es negocien tractats de comerç sense orientació i doblegant-se a totes les conveniències estrangeres sense que els lliberals ho impideixin... es senzillament proclamar a cartes vistes les ganes d'ocupar el Poder, i prou.

Però si el poble desconfia dels principis, encara desconfia més dels homes que diuen encarnar-les. Què pot esperar el poble d'homes com el Sr. Alba que parla de desorientacions de les grans propietats i mentre ha sigut al Poder no ha intentat res per acabar amb els latifundis andalusos? Què del Marquès d'Alhucemas que quan França i Anglaterra estan en plena discòrdia, traça com orientació internacional d'Espanya la de aliança amb Anglaterra i França? Què del Sr. Álvarez, home partidari de la puresa del sufragi i que de no ésser el manubri electoral de Governació no tindria cap diputat?

Els principis, fallen; ja diguérem un dia que nosaltres érem més progressistes que aquests senyors. I els homes... fallen encara més.

Per alguna raó l'opinió no escolta.

15 cèntims

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

Comencem per algunes noves falagueres:

La presa de Tazarut és un avenç positiu per a la terminació de la guerra del Marroc.

Continúa la repatriació de tropes. El Govern obraria assenyada i equitativament si llicenciés també als soldats de quota que presten servei a l'Àfrica. No és just que es quedin a files els que han portat el pes de la campanya, mentre els seus companys, més afortunats, que es quedaren aquí, estan ja a casa llur.

La llarga vaga de Peñarroya per fi s'ha solucionat. Els obrers, per 737 vots contra 252, han acceptat el laudo de la Comissió Paritària. És una bona nova i una bona senyal.

Vetaquí un altra, millor encara. Les associacions d'estudiants catòlics creixen i es multipliquen i ja no serà possible en endavant mantenir l'equívoc de que eren els menys ni, per tant, la preponderància de certes associacions estudiantils neutres. A Madrid, que és aquest equívoc ara més greu, s'ha desfet al ser elegit el doctor Carracido per Rector de la Universitat Central. A la elecció n'vingueren per primera volta els estudiants, conforme al nou Estatut d'aquella semi-autònoma Universitat, posant-se de manifest, que dels 15 vots atribuïts als estudiants, 11 vots correspongueren als estudiants catòlics, 3 als de la U. N. i 1 vot als estudiants que es titulen independents.

No és tan falaguer ço que segueix. S'ens ha escapat el Raisuni i ha estat mort un militar de debó: en González Tablas.

Espanya es pot dir que ha estat absent de la Conferència de Gènova. No ha fet un paper trist perquè... no ha fet cap paper. Sortosament, En Cambó ha donat a Madrid una conferència respecte la de Gènova, i just és fer constar encara que no siguem polítics, que ha fet escoltar la veu d'Espanya més enllà de les seves fronteres; veu plena de seny, de sabiduria, d'orientacions, de judicis enlairats, de visions d'estadista, de solucions clarividents.

Al mateix temps que En Cambó, ha parlat, a Àvila, el seu èmul, l'ex-ministre senyor Alba. No saben, sens dubte, com cridar l'atenció, s'ha declarat socialista evolutiu, fent una sèrie d'equilibris divertits per tal de no alarmar a les classes conservadores i atraure's al proletariat,

que és la millor manera de disgustar a tothom. La discussió dels nous projectes tributaris i els Pressupostos de l'Estat deixen deserts els escons de les Corts. Pobre Espanya!

Els tractats de comerç no van tampoc per bon camí. De tot aquell immens i assenyat treball arancelari del anterior Ministeri, quasi so queda res en peu..

ESPANYA ENFORA

L'Episcopat irlandès ha publicat una Pastoral colectiva en la qual condemna en termes tan durs com merescuts als que estan trossejant i deshonorant a la seva nació amb lluites fratri-cides que la tornen a posa ren mans dels seus enemics tradicionals. Tots els amics d'Irlanda llegiran aquest document memorable commoguts i amargats. Llàstima de poble!

Els últims presupostos anglesos s'han saldat amb superàvit, i els nous ja el porten inicial. Convinguen en que si Anglaterra és gran, és perquè vol ser-ne.

No podem dir el mateix dels presupostos francesos, que encara han de nivellar-se amb emprèstitis.

—El viatge del rei d'Anglaterra a Bèlgica oficialment i a França d'incògnit, ha dissipat quelcom la nuvolada que fa temps s'està formant sobre la *entente* franco-britànica.

El semi-fracàs de la Conferència de Gènova ajudarà igualment a mantenir aquesta intel·ligència.

No deu atribuir-se la relativa esterilitat de la magna assemblea ni a les exigències d'Anglaterra, ni a les tossaderies de França, ni tampoc a les provocacions dels Soviets. Humanament parlant, no es podia esperar gran cosa més...

La resposta de Rússia, des del seu punt de vista, ha sigut lògica i ha deixat malparada la lògica de certes nacions de l'Entente.

Per a sortir del pas i a fi de que la Conferència no acabi amb punta, es continuarà en La Haia l'estudi dels problemes russos.

Però Rússia ja ha fet companys a Gènova... Qui més i millor i noblement s'ha aprofitat de la Conferència de Gènova, ha sigut l'Església. El temps ho demostrarà.

Idees i fets

Un fracàs de la Democràcia

IV

El segon sistema de que hem de parlar és el del règim per Gerent. Però abans donem una notícia del sistema nomenat de Newport, sistema mixte, de veritable transició, i al que s'han acostat més alguns plans de reforma a Espanya, com el d'En Maura, l'Estatut discutit per l'Ajuntament de Barcelona, etc.

El règim de Newport es compón d'un Consell de 195 membres que s'elegeixen cada tres anys, renovant-se per terceres parts cada any. Les seves funcions són amples: aprovar el pressupost, fixar els impostos, senyalar les consignacions de despeses, els sous dels empleats, etc. Té el caràcter d'un veritable poder legislatiu. Les funcions executives estan a càrreg d'un alcalde i cinc aldermen, un per cada districte, elegits cada any i retribuïts. Administren segons els acords del Consell i a ell donen compte de la seva gestió.

I ara, anem al sistema de govern per Gerent. Woodruff diu que aquest regisme és sols una modificació del de Comissió, i que és indubtable que es produeix baix la seva influència i seguint la mateixa finalitat de portar a l'administració de la ciutat el criteri i els mètodes de la gestió de negocis, a l'objecte de aconseguir l'eficàcia del servei.

Sens dubte, que aquest sistema ho és d'excepció per la raó següent: La Constitució de l'Estat de Virginia exigeix que les ciutats tinguin Alcalde i Consell. D'aquí el que no es pogués prescindir del segon per arribar a la Comissió. En canvi, com el Consell pot designar a qui vulgui, per la gestió dels assumptes de la ciutat, d'aquí que s'ocorregués l'idea del gerent o gestor de negocis, al Consell de la ciutat Stauton.

L'ordenança de dit regisme consta de cinc articles limitats a nomenament del Gerent per un any, am sou i secretari retribuit. El Gerent deu dedicar tot el temps a la ciutat i té al seu càrrec la fiscalització de la tasca executiva dels distins departaments, del personal dels mateixos, i de tot quan li encarregui el Consell.

Aquí si que s'arriba a la mes gran assimilació

de l'empresa del Govern amb la de l'indústria i el comerç.

En quant a l'experiència, no ens dona encara una nota general, u criteri, una lliçó de fets prou extensa i suficient per a formar judici d'aquest sistema. És modern, moderníssim, i ha sigut adoptat tan sols en aquelles ciutats on el Govern per Comissió no podia adoptar-se sense remoure lleis constitucionals.

Aquests són els sistemes de govern de la Ciutat assatjats en un país en que aquest problema era tan greu com entre nosaltres.

Què pensar dels mateixos? Quin criteri formar-ne?

Ans que tot, se ens presenta un problema de Dret públic: són compatibles aquests sistemes amb els principis democràtics que avui informen la vida pública dels Estats i de les Ciutats, principalment?

Al començar, hem fet referència a aquesta qüestió.

S'ha dit: "La tendència envers la concentració de tots els poders en un cos reduït —, cosa que els defensors del sistema consideren com un dels seus mèrits principals — no és més que una tendència cap a la oligarquia, justificada sols per l'idea de que els més deuen ésser governats per uns pocs."

Aquesta objecció tindria peu si el poble no disposés de les armes electoral del referendum, del recall o deposició i de la protesta. Apart de que la mateixa sols pot acceptar-se partint de la base de la famosa divisió de poders i altres principis que avui la ciència experimental posa en tela de judici.

S'ha objectat també que els nous regismes, al reduir el nombre de magistrats resten al poble un mitjà d'educació política. Aquí podriem contestar com es contesta als que sostenen que el jurat és un medi d'educació política; com si l'inculpat fós ànima vili! Així, doncs, podem dir: cara educació serà la que ho sigui a base dels interessos comuns de la ciutat!

I darrerament, s'ha dit del regisme del Govern per Comissió que tampoc arribarà a la concentració de la responsabilitat. Aquesta objecció potser té base mes sòlida que les altres. "Es lo cert diu James, que aquest regisme no arriba a la concreció exacta de la responsabilitat. No es una simplificació completa del Govern de la Ciutat; no es un pas suficient en la direcció de la concentració i fixació de la responsabilitat; aquesta es divideix entre'ls membres de la Comissió. Reclamem un home, un absolutament; que no hi

haigi manera d'escapar-se. La Comissió de cinc es massa per a un poder executiu -- que deu ésser un--i massa poc per un poder legislatiu." El cert es que la responsabilitat real, efectiva, civil, criminal, administrativa -- no la responsabilitat política, que es diluïda, genérica -- ha d'ésser individual, estrictament individual.

Per això, tal vegada, estigui destinat a major èxit en el pervindre el Govern per Gerent que el mateix Govern per Comissió, avui tan extès.

En canvi, qui pot dubtar dels aventatges d'aquests sistemes, en conjunt?

Woodruff les resumeix així:

1.ª. Suprimeix la mecànica del sistema de

pesos i contrapesos per a donar lloc al pas d'una responsabilitat real, efectiva.

2.ª. Elimina la política partidista, general, de l'Estat per a créar una política pròpia en torn els assumptes de la Ciutat.

3.ª. Acaba amb el hieratisme administratiu, amb la inamovilitat del expedient que tantes iniciatives mata, que tantes bones voluntats esterilitza.

4.ª. Simplifica el Govern de la Ciutat i fa l'acció administrativa, més ràpida i més eficaç.

5.ª. Es regisme, en general, més econòmic que el d'Assemblea.

JOSEP M. GICH

COMENTARIS

L'influència de la novel·la

Trobareu moltes noies que us diran que els plau la lectura dels bons llibres i si examineu les obres que llegeixen veureu que no son bones com elles diuen sinó declaradament dolentes. Per a moltes noies son bones les obres que fan mes agut el seu sentimentalisme morbós. Cal tenir molt compte en escollir els llibres. Moltes noies s'han desequilibrat per haver llegir amb fruïció novel·les eròtiques. Si molts novel·listes sabessin el mal que fan amb llurs produccions infectes, segurament llencarien avergonyits la ploma. La dona s'estravia mes fàcilment que l'home perquè es mes inculta. Es dona a la lectura sense adonar-se dels perills que l'envolten. Cal, doncs, que abans de llegir un llibre el valor del qual desconeix que esbrini si pot o no llegir-lo.

Quantes noies del llit estant van llegint hores i hores i devorant novel·les passionals. Clouen el llibre vençudes per la son i l'endemà quan les desvetlla la llum del sol troben lletja la vida i voldrien que fossin certes les fantasies que han llegit. Aquestes pobres noies esdevenen malal·tisses i desitgen que s'esdevinguin coses irrealitzables.

A mi no em plauen les dones eixutes, però no hem de confondre el sentiment amb el sentimentalisme. Si les obres esmentades accentuessin l'espiritualitat de la dona, podrieu dir que son bones, car les obres dolentes no diuen res a l'esperit, però com que en comptes d'espiritualitzar-la la fan esdevenir cursi no tenim mes remei que censurar-les. Demés en l'ordre moral són inadmissibles. La novel·la eròtica es de les coses mes in-

fectes del món. No permeteu, doncs, mares catòliques que les vostres filles llegeixin obres d'autors que escriuen amb el deliberat propòsit de corrompre el cor de la dona. Com voleu que les vostres filles tinguin l'esperit sa si llegeixen obres que desvetllen passions innobles i fan solcar el pensament pel mar impur de la sensualitat? Hem de voler que les nostres filles, que les nostres germanes siguin ben pures, mireu que la pureza és una flor molt formosa, però que s'esfulla molt fàcilment. Cal servir aquesta flor per tal que el vent del món no la faci esdevenir esfulladissa.

Posem a les mans de les nostres donzelles llibres ben purs que facin vibrar el seu esperit i les facin gentils i espirituals. Una noia equilibrada i plena de seny es un tresor. Les persones que ens agraden mes son aquelles que tenen l'esperit ben equilibrat. Aquestes perfeccions i aquestes gràcies es fan fonedisses llegint llibres dolents.

Aparteu-vos d'un mal escriptor, com d'un cos apestat. Nodriu el vostre intel·lecte i ompliu de llum el vostre esperit si voleu ésser cultes i no oblideu que aixó unicament s'aconsegueix llegint obres en les quals hi resplandeix la moral cristiana.

MARIA BONSHOMS.

La més necessària de totes les ciències és la de saber oblidar les coses dolentes que hem apreses.

ARISTOTIL

Perquè no puc ésser sindicalista

A «Un Obrero»

I

L'autor d'aquestes ratlles va néixer—fa trenta-set anys — dins d'un edifici industrial de la ciutat vella de Barcelona. El seu pare, qui succeí a l'avi en el càrreg de majordom, tenia estada franca a la casa. L'establiment reunia llavors, distribuïdes en diversos cossos a un mateix recinte, la part fabril i la part mercantil. De petit, de la galeria estant, veia com entraven, a la banda dels locals on trepidaven les màquines, uns homes i unes dones. Son, li deien, *els treballadors*. Aquest es el terme antic i clàsic amb el qual en aquesta terra s'havia designat sempre els que's dediquen a feines d'ofici manual. Fou vers l'edat de vuit anys que començaren les orelles de l'autor a conèixer un terme nou per ell: obrers. També oïa per primera volta un mot que ni català era: *huelga*, *huelgas*. Per aquell temps, es recorda d'haver vist fileres de soldats i patrulles, pels carrers, i oïr parlar de Primer de Maig, de l'estat de siti, de gent agafada pels civils o per la tropa. Consigna això perquè les paraules tenen cada una sa vida pròpia, i dexten, en la infantesa, amb la petjada del só la del sentit, i convé a l'intel·ligència d'aquest i dels successius articles en els quals l'autor contestant als que li diuen dogmàtic i doctrinari farà la història del seu cas, exposarà amb tota sinceritat la formació i desenrotllament del seu pensament social, i explicarà llealment el perquè de la seva actitud, que molts troven injustificada, envers el sindicalisme; convé, dic, tenir present que en l'autor el concepte que enclou el mot *obrer* significava molt més tart que la noció expressada pel mot *treballador*, i que al só distint responia un sentit especial que casava la nova paraula amb les primeres nocions de turbulència social. Breu: la paraula *obrer* la entengué des d'un principi com un mot de guerra.

Malgrat els greus perills de l'autobiografia, la sinceritat amb la qual l'autor vol exhibir el procés de sa opinió, li imposen l'aportació d'alguns fets personals, que procurarà no siguin més que els estrictament necessaris per a l'objecte.

Oïa poc temps més tart, parlar d'anarquistes i bombes. I entre altres records d'infant li que-

dà impresa la visió d'un cercle anarquista, veï pròxim de sos balcons, a l'altre banda d'un estret carrer, d'on solien eixir remors i aplaudiments de discursos incendiàries i des d'on arriaven un vespre a ses puerils orelles les estrofes d'un himne revolucionari. Tot això, malgrat tot, i malgrat la violència especial d'altres impressions, com la d'una explosió de bomba, i l'horror de les narracions d'altres atemptats anàlegs, no conseguí, però, excavar una petjada molt fonda en son ànima. El seus somnis volaven lluny d'aquells horitzons i d'aquells temps, i totes les il·lusions del món desfilaven dins d'un cap que, freturós de llampants esdevenidors, tot ho podia esperar menys el veure's continuar la vida modesta i obscura dels seus progenitors.

Mes la Providència, mestra, mare i directora dels homes, disposà que morís el seu pare a flor de maturitat i que el fill a flor d'adolescència — quatorze anys — hagués de deixar il·lusions i somnis, i posar-se humilment a treballar, essent admès a la mateixa empresa on ja representava ell la tercera generació que s'hi guanyava el pa, a les ordres d'un amo que ell mateix encarnava la segona generació de la línia fundadora.

L'entrada a la vida del treball, i abandonó consegüent d'uns estudis alimentadors de fantasies, el sepultà en l'atmosfera més estranya a son geni i aficions. Jamai, però, es sentí humiliat per la seva sort ni avergonyit de sa professió un poc inesperada. Una llei, una norma, una moral, li havia sigut inculcada amb tenacitat i rigor extrem pels seus pares i en defecte del difunt genitor, recordada d'una inflexible manera per la seva mare. Altres persones que havien intervingut també en la seva vida: professors religiosos, parents, concordaven per a incrustar-li aquell esperit i ficar-li ossos endintre. Aquesta llei s'enunciava en una sola paraula, es concluïa en una sola fórmula. Aquesta paraula, aquesta fórmula, reconeix l'autor que no tenen gaire curs en el mercat de les idees contemporànies. Aquella paraula, que te avui un regust de cosa anacrònica, era el verb *complir*; la fórmula sencera: *complir el deure*.

Quin deure? L'autor no en coneixia, no en podia conèixer mes que un. Dependent que ell era d'una casa, el deure per ell era la seva obligació envers la casa; el concret bon servei en el seu càrreg o empeny; la obediència estricta als seus superiors jeràrquics. La ensenyança rebuda, l'exemple familiar, la insistència materna i la consciència pròpia tot l'inclinava vers aquesta direcció única, el tema de la qual era: *complir, complir, complir*.

Jamai la menor idea crítica, el més lleu recel ideològic, la menor inquietut de les que després he sabut s'anomenen *socials*, enterbolí la claredat d'aquell imperatiu categòric. Sens dubte el jove dependent deixà de complir moltes vegades: el temperament ajogassat, una imaginació moguda, un xic de deria artística, quelcòm de peresa mental comprometeren sovint el seu exacte rendiment de deure personal, però jamai el descontent ni cap mena ni forma de rebeldia.

I, ben cert que n'atravessà llavors d'anyades de curtedat i econòmica angunia. El sou, de mig dependent de comerç, era, adhuc ajudat per una pensió del patró a la vidua del fidel empleat, a penes suficient per sostenir una llar despallada per malalties i contrarietats diverses i sense altre base que el treball d'un fill i l'ajuda de terceres persones generoses. Malgrat la penuria obstinada, ses queixes ben naturals i justes no tingueren, ni podien tenir la menor transcendència col·lectivista. Em queixava *jo*; no *el dependent*.

Si a l'autor, en sos quinze, setze, disset anys, li hagués algú parlat d'explotació, de consciència de classe, d'associació, de reivindicacions, hauria respost: "aneu, aneu, això, son les cabories amb les quals ompliu els caps dels obrers i els dueu a la perdició". Ni hauria mai pogut creure, per més que li haguessin jurat, que vindria un temps que aquell llenguatge li fos predicat a ell i a sos companys d'empleu, i pitjor que predicat, imposat per la força. Era un llenguatge exòtic, una literatura pitjor que prohibida, despreciada.

En efecte, ni quan el 1892 amb les vagues cèlebres del 1 de Maig, alguns epissodis de les quals el nen atònit i oblidadiç presencià, ni quan la vaga general revolucionària de 1902, no tenia el qui sotscriu, de la qüestió social altra idea que la apresa a la taula del seu pare, idea que era lloc comú de tots els comentaris que hom escoltava per despais i escriptors: "els obrers, inconscients, encibornats pels seus *redemptors*, per quatre vius, es deixen enganyar, volen fer la revolució, demanen la repartidora, etc". En una paraula, la qüestió social era totalment estranya a mi, estranya als qui foren mos camarades de feina. O, al menys, a mi, malgrat prestar servei en casa que tenia (ja no conjunta amb la secció mercantil) una important fàbrica i que per tant, sofria les repercussions i sotragades dels conflictes de llavors, no em produïen altre efecte que una prevenció contra una propaganda que sense altre reflexió calificava ja de "perillosa i revolucionària". De fet, en el fons, em preocupava tant poc com pugui preocupar a n'aquell

que sab, o que's pensa, que jamai s'hi veurà embolicat. Cap lectura de caràcter social, cap aspiració ni pretensió ni assaig tant sols, literari, agitaven l'ànima d'aquell minyó qui, desbaratats sos ensomnis per la dura realitat de la vida, clos l'horitzó a tota perspectiva, no tenia més pruija ni més consol que la noció clara d'un modest cotidià deure i el desitg de complir-lo amb voluntat de perfecció, apoiant en aquesta perfecció ses esperances.

R. RUÇABADO

Banquet d'homenatge a En Ramon Albó

Segurament els delegats de les nacions que tenien més interès en la celebració de la Conferència de Gènova, creien que els russos serien fàcilment dominats i ara s'adonen que el seu cinisme els fa rreductibles. Lloyd George que abans es mostrava optimista ara ja veu que la intransigència russa provocarà una ruptura. Els russos es defensen amb les dents i les

Trotsky ha declarat que els diplomàtics europeus desconeixen en absolut el veritable caràcter de la revolució russa, revolució mundial que ha d'extendre's a Europa per la persuasió o bé per la força de les armes.

A Gènova, segueix dient, els diplomàtics estrangers han tingut pretensions ridícules com la de demanar que es restableixi a Rússia el dret de propietat que ha estat abolit per la revolució.

Trotsky creu que Europa desconeix els fets de la revolució russa i s'equivoca. Tothom coneix el caràcter d'aquella revolució i les brutalitats que han comes els seus directors.

El dret de la propietat ha estat abolit per la revolució, però existeix a Rússia encara que Trotsky digui el contrari. Existeix ja la banca privada i moltes terres han estat donades als camperols i es demana l'ajuda del capital estranger per a explotar mines i certes indústries.

Els delegats russos no volen comprometre's a deixar de fer propaganda de les seves doctrines fora de Rússia, i així continuaran escampant diners per a perturbar la pau dels pobles, mentre els infants russos es moren de fam i allarguen la ma demanant una almoïna.

El dolor agermana els homes

A la ciutat de Rocabruna els homes no s'estimen. Els pobres odien els rics i els rics humilien els pobres. De vegades els carrers somplen de gent i s'alcen els braços amenaçadors i en els aires vibren paraules en les entranyes de les quals hi batega un odi salvatge.

Cada estament voldria exercir una hegemonia sobre els altres. L'obrer creu que ell es la columna principal que sosté l'edifici social i el patró suposava que amb el seu únic esforç podria engrandir-se la pàtria. . . .

Un dia a Rocabruna arribaren noves poc falagueres. Es deia que la nació veïna els havia declarat la guerra. Així fou en efecte. Tota la ciutat es commogué fonament i la joventud recorria els carrers de la ciutat victorejant la pàtria. Pobres i rics s'aixoplugaren sota els plecs d'una mateixa bandera.

Arribà el dia de la partença. El sol, encarat de núvols dor, s'estimbava darrera les muntanyes. Damunt dels camps ubèrrims hi planava una llum somorta que embolcallava de misteri totes les coses. Les fontanelles cantaven en el silenci de les valls i les muntanyes llunyes esdevenien moradènques. En aquella hora de quietud i de misteri que brillen tremoloses les primeres estrelles i els ocells amaguen el cap sota l'ala esperant el triomf de la llum, els joves ardids abandonaven la ciutat. Les mares ploraven silenciosament. Abraçave n'al fill estimat i l'esguardaven amb els ulls ben asserenats per tal de donar-los-hi coratge. S'ompliren els aires de vibracions metàl·liques, voleïa una bandera, i els soldats es posaven en camí. Enllà dels camps ressonaven les estridents sonoritats dels clarins.

Brivà una campana i les mares varen agenollarse. Senyor! tinguen pietat dels nostres fills!

Els soldats s'allunyaren camps a través, deixant enrera núvolades de pols. Les tenebres de la nit devallaven del cel.

Passaven les hores i en moltes finestres encara s'hi veia llum. En el silenci de la nit se sentia retronar el canó i cada canonada era una sageta brunzent que es clavava al pit de les mares.

En Joan Baldrí, un senyor de mitjà edat, que havia pres part molt activa en tots els

actes que es feien per aconseguir la pacificació dels esperits, malgrat les horrors de la guerra, estava satisfet de que els esdeveniments haguessin fet esgrimir les armes a la joventut de la seva terra, car el dolor havia unit tots els homes. Visitava les famílies més humils i les aconhortava.

Un dia es reberen noves que enardiren els patritotes. L'enemic havia sofert una derrota formidable. S'endomassaren els balcons, flamejaven banderes i tots els cors vibraven d'entusiasme.

La guerra anava allargant-se i els camps erms i calcigats. La gent no podia menjar.

Les senyoretes més distingides varen oferir-se per anar als hospitals de sang. Amb una gran suavitat aconhortaven els pobres ferits i alleugerien els seus dolors amb paraules de consol.

Una nit arribà un jove a Rocabruna i digué que l'enemic avançava vers la ciutat. Hi hagué un gran astorament. Sabien que l'enemic es donava a tota mena d'excessos i que no serien respectades les seves vides. La gent decidí abandonà la ciutat. Cada família s'emportava els objectes de més valor. Era un espectacle horriblement tràgic. Es veia carretera enllà una corrua de gent amb farcells i embalums caminant consirosament. Haurien dit que era gent sense llar i sense pàtria que caminaven a l'aventura cercant sopluig. Les mares portaven els fills els braços, mirant receloses, com si algú els hi volgues arrabassar. Els infants ploraven; tenien son i tenien fam.

En Joan anava al davant cercant els camins més dreturats. Arribà la matinada. El cel esdevenia transparent com un cristall. Les muntanyes es retallaven sota la llum triomfant del sol. Els fugitius s'aturaven amorosits per la dolçor d'aquella hora. Veient aquells camps tan plens de serenitat i aquells arbres tan verds i esponerosos, ningú hauria cregut que a l'atra banda de muntanya hi regnès la mort i la desolació. Seguiren el camí i trobaren un petit poble. Aquell escampall de cases fou un oasi en mig d'un desert. Els fugitius s'establiren en aquell petit poble.

Cada home treballava segons les seves aptituds i tots els esforços eren útils i necessaris.

Amb la fusta dels boscos es construïren petites cabanes i el que sabia treballar treballava i el que sabia dirigir dirigia. Els met-

ges auxiliaven als malalts i tots els homes s'ajudaven mutuament.

Un dia En Joan aprofitant l'avinentesa que es trobaren reunits gent representativa de tots els estaments els va dir: Veieu, com jo tenia raó quan us deia que la societat necessita l'esforç de tots els homes. Si tots som necessaris, perquè ens hem de barallar? No hem de menysprear a ningú, car ádhuc l'home mes humil es necessari.

L'home de ciència necessita l'esforç i la cooperació dels humils i aquest necessita la llum guiadora dels intelligents.

No era trist l'espectacle que donavem quan vivíem a la ciutat? Certament que hi han d'haver lluites, però no odis de classes. Una ciutat no es un cementiri, però tampoc es un aplec d'homes que s'odien mutuament. Hem de veure en cada home un germà. Una de les passions que ens fa mes mal es l'enveja. Envejar es declarar-se impotent. Si enveges un home de talent o de molta virtut, tu mateix declares que val més que tu. Altrament no l'envejaries. Si blasmem d'un home ric i li preguntem com ha adquirit les riqueses, no ho fem inspirats per un sentiment de justícia, sino perquè tenim enveja que tingui mes diners que nosaltres.

La gent aplanada per les dolors de la guerra trobava molt encertades les seves paraules. Ens hem odiats, deien, i ara el dolor ens ha fet germans. Potser si en compte de combatre'ns aferrissadament, haguessim treballat per engrandir la pàtria, avui no es veuria sotmesa a l'espasa triomfadora de l'enemic. ... Passaven els dies i escassejaven els que viures. Rics i pobres es partien el pa com bons germans.

Una dona velleta emmalaltí i de la petita església romànica sortí una processó acompanyant Nostramo.

La cambra de la velleta era resplendent i perfumada. En aquells moments els homes se sentiren encara mes germans, car Jesús sacramentat els recordà que era Pare de tots.

En passà pels camps hauriau dit que els arbres es vinclaven i que l'herba es redreçava.

La bona velleta morí i fou soterrada vora un xiprer en les branques del qual xisclava un eixam d'ocells.

Al cap de pocs dies arribaren noves esperançadores. L'enemic havia estat foragitat de la ciutat. De tots els llavis brollà un clam d'alegria. Quan l'exèrcit invasor es trobà lluny, els fugitius tornaren a la ciutat.

Altra vegada es veié pels camins angulijants i per les carreteres polsoses una carrua de gent amb farcells i embalums i carros atapeits de fòtils. Però ara la gent no camina consirosa sino amb els ulls plens de llüessors i cançons als llavis. Els mes amics es donen la ma com si anessin a la dansa i remembren el temps passat, donat gràcies a Déu per haver servat llurs vides.

Arribaren a la ciutat abandonada i els soldats vencedors els varen rebre fent sonar els clarins i voleiar les banderes. Cada família ocupà la seva pròpia llar i aquesta es mostrà mes bella als ulls dels fugitius. Els pares i els fills s'abraçaren i l'espós besà el front de l'esposa honesta.

La guerra s'acabà. Per tota la nació hi hagué un gran entusiasme. Al cim de les cases valejava al grat del vent la bandera de la pàtria i tots els pits eren arborats d'un gran patriotisme.

Quan arribà a la ciutat l'exèrcit vencedor, els carrers eren atapeits de gent i per tot arreu formiguejava una gernació immensa. Les sonoritats estridents de les bandes es barrejaven amb els crits i les aclamacions entusiastes del poble. Pobres i rics havien salvat la pàtria, ajudant-se mutuament.

Passaren els dies i l'entusiasme s'anà esmortuint.

S'obriren les fàbriques, fumejaren les xemeneies, trepidaren les màquines, normalitzant-se la vida del treball. I altra vegada les lluites i les passions humanes, separaren els homes posant-los uns enfront dels altres. S'havien convençut durant els dies de prova de la guerra que era necessari l'esforç de tots els homes, però ara torna de bell nou l'ambició a entenebrir els ulls dels homes i aquests es barallen com si fossin enemics.

L'odi i l'enveja seguiran perturbant la pau de la ciutat de Rocabruna.

Senyor! exclama En Joan, ens haureu de sotmetre a un nou dolor per a que sapiguem alliberar el nostre cor de passions!

Els pobles, com els homes, quan sofreixen es recorden de Déu i quan el dolor és vençut fàcilment l'oblida.

L'orgull ha tornat a separar als homes. Cada home es creu superior als altres, i no obstant per gran que sigui el seu orgull ha de reconèixer, que per viure necessita l'esforç de l'home humil.

J. CIVERA

EL CINISME DELS BOLXEVICS

— Per què us obstineu en no voler reconèixer el Govern bolxevic, si el poble ens vol? No compreneu que si no ens volgués protestaria?

DEL MOMENT

La pena de mort

Amb motiu d'haver-se aixecat a la nostra ciutat tres patíbuls, s'ha parlat novament de la licitud i de l'abolició de la pena de mort. Al Congrés ha estat presentada una proposició demanant que la dita pena sigui abolida. Com que es un tema d'actualitat, anem a fer una mica d'història.

En els temps antics tot-hom creia en la eficàcia de la pena de mort. En la doctrina de Talió la mort deu imposar-se al que voluntariament mata. Plató desitjant cercar una explicació més filosòfica, admet la pena de mort per als incorregibles. Segons Plató, quan es té la completa seguretat que un criminal es incurable, cal fer-lo desaparèixer. Comença ja a iniciar-se la teoria de l'eliminació i de l'exemplaritat. Sèneca en el seu tractat *De ira* segueix la doctrina de Plató, i defensa la teoria de l'eliminació amb arguments biològics. Els juriconsults romans, inspirant-se en el principi de mantenir l'ordre públic, admeteren la pena de mort.

Amb l'escola teològica de l'Edat mitja, que feu progressar extraordinàriament els estudis jurídics i penals, la necessitat de mantenir la pena fou defensada amb més elevació. Sant Tomàs i els teòlegs de la seva època, justifiquen la pena de mort. Sant Tomàs ensenya que es lícit imposar la pena de mort per a la salut del cos social, tal com és lícit amputar el membre podrit per a la salut del cos humà (*Summa Theol.*)

Alfons de Castro, teòleg espanyol fundador de la ciència del dret penal, diu que la societat està investida pel mateix Déu de totes les atribucions conduents al compliment del seu fi i justifica l'admissió de la pena capital per tal d'evitar que els homes malvats perjudiquin els bons i que el delinqüent vagi amuntegant delictes sobre delictes. Castro no era sanguinari. Aconsellava que abans d'imposar la darrera pena s'esbrinés si l'existència del delinqüent era perillosa per a la societat.

Els fundadors de l'escola del Dret natural admeteren també la darrera pena. No obstant Bodin i Groció recomenaven el dret de gràcia i aconsellaven els principis que indultessin els condemnats a la pena de mort.

El primer que impugnà la darrera pena a l'estil modern fou el frare benedictí espanyol Martín Sarmiento que morí a Madrid l'any 1772. En una de les seves obres diu que per malvat que un home sigui, serà més útil a la societat viu que mort, si se'l té reclòs a un lloc on se'l faci treballar. Nega l'exemplaritat de la pena car cada dia augmenta més la criminalitat.

Beccaria amb la seva obra *Dei delitti e delle pene*, inicià la campanya abolicionista, no fou, però, un abolicionista absolut, car digué que en alguns casos era necessària la pena de mort. Beccaria combat la darrera pena amb declamàtories paraules plenes de sentimentalisme. Alguns juriconsults espanyols i l'italià Fiiangieri refutaren les doctrines de Beccaria dient que la pena de mort es deriva del dret que l'home té de defensar-se de l'agressor injust, però malgrat aquestes impugnacions els partidaris de l'abolitionisme varen anar augmentant. Els enciclopedistes sens dubte per a evitar els rigors de la revolució que es preparava, combateren la pena de mort. Voltaire sostenia que condemnant els homes al treball endevindrien honrats.

Pastoret, aplicant el principi del pacte social, diu que la societat pot castigar però no matar. Kant es partidari del Talió; i creu que els assassins i els inductors han d'esser condemnats a mort. Censura durament les doctrines de Beccaria.

Fins les darreries del segle XIX s'escriviren nombrosos treballs i monografies sobre la pena de mort.

A Espanya el predomini de l'escola eclèctica feu que la campanya abolicionista no fos molt aguda.

Intentarem fer un resum dels arguments principals aduits avui pels impugnadors i pels defensors de la pena de mort.

A favor de l'abolició s'allega:

La inviolabilitat de la vida humana. La irreparabilitat de la darrera pena, car no podent

tornar la vida al delinqüent executat, no es poden reparar els error judicials.

La manca de proporcionalitat i divisibilitat, puix la mort és sempre un mal igual. Els correccionalistes refusen la pena capital perquè aquesta no es proposa la correcció del culpable.

Finalment, s'impugna la pena de mort negant la seva eficàcia d'exemplaritat. Les execucions es converteixen en espectacles tràgics i teatrals, en les quals la pleb mostra els seus instints abjectes.

A favor del manteniment s'afegia:

Que es un instrument imprescindible per a la defensa de la societat. L'experiència ensenya que quan se suprimeix la pena de mort, els crims augmenten. En totes les nacions que s'ha intentat abolir-la la criminalitat ha augmentat d'una manera alarmant.

La primera figura de la Conferència de Gènova

Hom diria que aquest lloc el té d'ocupar per dret propi i per sa formidable actuació en dita Conferència, en Lloyd George. No li negarem pas aquest dret; mes si tenim en compte la missió més noble i enlairada d'aquest Areòpag de les Nacions, qui negarà a Pius XI que la primera figura de la Conferència de Gènova és ell? ell que al inaugurar-se la solemne Assemblea mundial, felicità efusivament a l'Arquebisbe d'aquella diòcesis per haver disposat pregàries públiques per l'èxit de la Conferència, i poc temps després deia a tot el món, en carta històrica, al Cardenal Gasparri:

"El desig vivíssim que sentim de veure finalment establert en el món l'imperi de la verdadera pau, la qual consisteix principalment en la reconciliació dels esperits i no tan sols en la cessació de les hostilitats, nos fa seguir amb la més sollicita diligència i àdhuc amó ansia temerosa el curs de la Conferència de Gènova."

Paraules paternals, amarades de pau i d'un alt sentit estadista.

"Ningu, en efecte, (segui dient el Papa), pot dubtar que l'èxit feliç d'un tan gran Congrés, que aplega als representats de quasi totes les Nacions, no hagi de senyalar una data històrica per a la civilització cristiana, especialment a Europa. Els pobles que han sofert tant pels passats

Que es insubstituïble. A Itàlia s'abolí la pena de mort i els delinqüents son reclosos en presons tan severes que alguns d'ells se suïciden.

La moderna escola positiva defensa la pena de mort per tal d'obtenir una selecció artificial, ja que produeix l'eliminació dels criminals inadaptables a la vida social.

Els homes segons la seva ideologia combatiran o defensaran l'aplicació de la pena de mort, però segurament es encara llunyà el dia del triomf absolut de les doctrines abolicionistes, car veïem que molts elements que en l'oposició combatien la pena capital quen aprofitant el trasbalsament produït per una revolució han arribat al poder, han seguit mantenint l'aplicació de la pena de mort.

J. C.

conflictes, i les seves tristíssimes conseqüències, molt justament desitgen que per obra de la Conferència sia remogut, tan com sia possible, el perill de noves guerres i proveïda, com més aviat millor, la restauració econòmica d'Europa.

Aquest pot dir-se que era el programa del Papa per a la Conferència de Gènova; programa digne del representant de Crist, i del cap suprem d'una Església que en el curs del segle no ha fet altra política ni ha predicat altra cosa.

Pius XI, com si profetitzés el fracàs de la Conferència en el sí de la qual no se l'invità per raons inconfessables que algun dia se sabran, — desaire que ell, el Papa, nobilíssimament perdona —, diu, més avall, aquestes gravíssimes paraules:

"Si per cúmul de desventura també en aquesta Conferència arriban a fallir les temptatives de sincera pacificació i d'acord durable, qui pot pensar sens temença quant i agreujaria la condició, ja tan desgraciada i amenaçada de l'Europa, amb la perspectiva de sofriments cada volta majors i el perill de conflagracions que trasbalsarien tota la civilització cristiana!..

La Conferència de Gènova no ha pas reïxit. Està de cos present, a punt de enterrar-la...

J.

L'enveja està flaca perquè mossega i no menja

Esguardant el món

SUISSA

Congrés de les organitzacions sindicals catòliques

El congrés dels sindicats dels obrers catòlics s'han reunit darrerament a Zurich.

S'ha captivat de la crisi industrial i ha fet observar que els salaris havien estat reduïts, en algunes indústries, tan considerablement que els obrers no podien satisfer les necessitats de la vida.

El congrés ha declarat que es necessari garantir a l'obrer les condicions mínimes d'existència.

Referent la durada del treball, ha acordat mantenir la setmana de 48 hores.

Finalment ha protestat contra els darrers acords presos pel Consell federal sobre l'auxili que han de rebre els obrers sense feina.

ANGLATERRA

Unió de viatjants de comerç

La primera reunió anual de l'Unió de viatjants de comerç ha tingut lloc darrerament a Londres.

El Comitè del Sindicat ha declarat que els primers assaigs d'organització sindical de viatjants de comerç han obtingut un èxit falaguer.

L'assemblea ha encarregat al Comitè directiu que negociï l'afiliació del sindicat a la Federació nacional de funcionaris administratius. S'ha pres l'acord de publicar un diari amb el nom de "Diari dels viatjants de comerç. (Commercial Travellers' Journal).

(The Times)

INDIA

Creació d'agències públiques

La Cambra de Comerç nacional de Bengala, en un document que ha fet públic, declara que la majoria de les indústries són mancades de mà d'obra i, per tant, creu que la creació d'agències que tinguessin ben organitzada una borsa del treball facilitaria un bon servei a la indústria.

Aquestes Agències que ben administrades, portarien una gran aflluència d'obres a les regions industrials, cal que estiguin sotmeses a una vigilància molt severa, per tal d'evitar possibles abusos.

La Cambra de comerç ofereix el seu suport al Govern per a perseguir les agències il·lícites.

(The Statesman, Calcutta)

INDIA

L'Associació de Cambres de Comerç

En l'assemblea anual de l'Associació de Cambres de Comerç de la India celebrada darrerament, s'ha votat a següent proposició:

"Tot i associant-nos espontaneament a tots els mitjans pràctics que tendeixen a millorar les condicions del treball i reconeixent la utilitat d'estudiar l'organització de la força patronal i obrera de l'estranger, l'Associació de Cambres de Comerç de la India considera que tota legislació destinada a la India deu ésser elaborada tenint en compte les necessitats especials d'aquest país.

(Capital)

AUSTRÀLIA

Reducció de salaris

El tribunal d'arbitratge de Brisbane ha reduït el salari setmanal que havia ja sofert una reducció important l'any 1920.

També ha estat reduït el salari mínim de les dones. El salari mínim dels homes serà de 3 lliures, 9 shillings i el de les dones de 2 lliures i schilling.

(Brisbane Daily Mail)

XILE

La inspecció de les fàbriques

Per iniciativa del Director de l'Oficina del Treball ha estat nomenada una Comissió inspectora, la qual tindrà la missió de inspeccionar les fàbriques i els tallers.

Aquesta Comissió ha inspeccionat ja més de 500 fàbriques i ha fet públic que la majoria no reuneixen condicions higièniques.

S'han pres mesures energiques per a remeiar aquests mals i s'ha tramès un avís als fabricants dient-los-hi que si no posen les fàbriques en condicions seran tancades.

La dita comissió exigeix que cada obrer disposi de 10 metres cúbics d'aire; que la neteja de les fàbriques es faci després de la sortida dels obrers; que siguin desinfectades una vegada per setmana i que es prenguin totes les mesures per assegurar la netedat de les instal·lacions sanitàries.

El 75 per 100 de les fàbriques inspeccionades han remeiat les imperfeccions que havien estat senyalades.

(El Mercurio)

D'ací i d'allà

Quins finals tan tràgics tenen els gran homes!

Com dirien vostés que ha acabat el "Noi del Sucre?"

No cregueu pas que la ironia de la sort l'hagi dut de conductor de masses a conductor d'un tranvia; molt pitjor.

Ara a Madrid el famós agitador revolucionari fa de passant del despatx de l'advocat, comunista republicà i diputat sabadellenc company Companys.

I aquest senyor amb un lluc professional admirable diu que li fa fer totes les demandes de conciliació que es presenten.

Es una bonica manera de tenir plets i fer bullir l'olla; en canvi, el pobre "Noi" s' exllengueix, enyorant els seus triomfs tribunicis, però es el que ell diu: "Mentre això no pinti millor, la qüestió és anar passant"

A Moscou, la terra de la llibertat, reconcentrada, han sigut condemnats a la pena de mort nou sacerdots i tres personalitats seglars per haver-se oposat a la incautació dels béns de la Església.

Si en vivim de retrassats als països de constitució burgesa! Nosaltres que creiem una cosa poc humanitària la darrera pena i en patim quan la Justícia l'ha d'aplicar, i ara resulta que es el *non plus ultra* dels avenços ultra-comunistes.

Ademés com se pot veure per les noves trampes, no s'ha de castigar al que roba, si no al que no es vol deixar robar.

En nom de la sagrada llibertat individual!

Al teatre de la Comèdia de Madrid es celebra, diu la premsa, un mitin organitzat pels veïns d'Espanya.

Ara cal preguntar si aquests veïns eren els del Nord, l'Oest, o tal volta els del Sud.

El senyor Bergamín ha dit que ell amb el diner gastat en una setmana per l'Alt Comissari es veia capaç de conquerir tot el Marroc i àdhuc de dur a Madrid a Abd-el-Krim i el Raisuni i batejar-los.

Es ben cert que se'n esmercen de cabals al Marroc, però nosaltres abans de civilitzar una

terra estranya curariem de la nostra, que ja n' està prou marcada de civilitat; i en quant a batejar els moros, no està mal, però tinguem en compte que molta gent batejada de per aquí prou necessitaria que la rebategessin.

El senyor Alba va fer el prop-passat diumenge la seva mica de concentració a Avila i ens va dir que ell es deferent amb tota idea encara que aparentment tendeix a subvertir l'ordre social, perquè ningú sap quin serà la futura organització de la societat, i avui imperen fórmules que fa uns anys es tenien per utòpiques.

Es evident, és evident. Qui havia de dir que a Rússia els un es mengen els altres? i tan soviètics.

Per això aquesta realitat no ha sigut mai una idea utòpica, car era un règim polític implantat a la progressiva tribu dels hotentots.

Cregui's senyor Alba, no sigui partidari de la constitució de la caixalada, perquè té alguns quilos per perdre.

L'ex-ministre de Finances Sr. Cambó va dar a l'actual un bon consell per augmentar el ingressos: repressió del contraband, i cal afegir, la persecució de la riquesa oculta.

A espanya la majoria dels problemes polítics tenen una íntima relació amb el seté manament de la Llei de Déu, i vistes a l'últim.

Amb motiu de les festes del Patró de la Villa i Corte, Sant Isidre, van irrompre a Madrid 95,000 ciutadans de les províncies. Aquests ja no se'n mouen. S'haurà d'inventar un ministeri nou.

L'acció, l'activitat, el treball, són necessaris a l'equilibri moral i físic de l'home. El treball és la primitiva llei humana que a tots s'imposa per igual. Enalteix i ennobleix l'home, i és una necessitat per l'immensa majoria, un deure per a tots. Qui es dona al treball, aconsegueix amb ell una independència, una dignitat de vida; a la qual l'home ociós no pot aspirar.

Paul DOMER

Noticiari

—El Ministeri del Treball per mitjà del "Negociado de Subvenciones" ha fet públic que quantes entitats estiguin en condicions legals i tinguin els fins socials i benèfics que's necessiten l'Negociat exposa, poden sol·licitar subvencions acudint per això a la Secretaria del Govern Civil corresponent.

—La Memòra presentada al I. R. S. per la Inspecció del Treball de la dona fa constar que sont molts freqüents els cassos de rebeldia i hostilitat de las modistes i encarregades de tallers, arribant fins la obstrucció per tal de fer impossibles les visites dels inspectors.

El major número de infraccions l'ofereix l'indústria del vestit. Es precis augmentà el número d'inspectors sl's vol que la inspecció tingui eficàcia.

—Els inspectors del treball porten a cap una activa campanya sobre els menors de catorze i divuit anys ocupats en fàbriques i tallers. Els patrons deuen tenir present que per a tots els menors de divuit anys és requisit indispensable per a poder treballar el que vagin proveïts del corresponent permis patern, els impresos del qual els faciliten gratuïtament a totes les tinències d'alcaldia.

També han de tenir en compte els patrons que els menors de catorze anys no poden treballar més de sis hores diàries.

—La Junta Local de Reformes Socials fa públic que'l Cens per a elegir els jurats obrers que han de formar part del Tribunal Industrial, solament contendrà es inclusions sol·licitades fins 31 de març.

Les posteriors serviràn per la elecció següent.

—A Sant Joan de les Abadeses s'ha inaugurat molt solemnement una Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis. Tot el poble es vestí de festa. El acte inaugural fou solemníssim. Va celebrar-se als salons del Centre Catòlic, formant la presidència es Autoritats local, la Junta de Patronat (presidit pel reveren

D. Miquel Serra), i els senyors Moraga, Valeri i Boix, de la susdita entitat.

Acabà la sessió amb el repartiment de Llibretes d'Estalvi, per l'Ajuntament, als nois de la Mutualitat.

—La festa dels pagesos a gloria del seu Patró Sant Isidre llaurador, aquest any, amb motiu de celebrar-se'l Centenari de la seva cano-nització, ha sigut més solemne a tot arreu.

A Barcelona, a l'amplia esglèsia del Pi, tingué un caient formosíssim. Oficià de pontifical l'Eminentíssim Cardenal-Arquebisbe de Tarragona. El sermó el va fer el P. Pijoan,

El temple s'omplí de gent.

—La anomenada "Hucha d'Honor del Rei" ha sigut otorgada, en tercer Concurs, pel Jurat reunit en el I. N. P., a la Mutualitat escolar madrilenya "Florida".

Els dos anys passats, gaudiren d'aquest honor les Mutualitats de Sopuerta (Vizcaia) intitulada "Mercadillo", i la de Valencia "Arzobispo Mayoral". Molt ha costat aquest any al Jurat l'adjudicació.

—El Cardenal-Arquebisbe de Tarragona visità, a Reus, el Patronat del Obrero, a la Junta del qual felicità per la bona marxa de aquella prestigiosa enttat obrera.

—Se està formant una estadística dels treballs fets resultats obtinguts per la instauració del Retir Obrero Obligatori.

A Catalunya de 500.000 obrers si hi ha inscrits la mitat al R. O. O.

Prompte estaran inscrits quasi tots.

—A Valencia s'ha inaugurat la Caixa regional per als Retirs Obrers obligatoris.

—L'Unió Patronal de Tintorers, de Igualada, han augmentat els jornals dels seus obrers en una pesseta diària pels fadrins i dos rals pels aprenents.

CATALUNYA SOCIAL és avui el setmanari social de més extensió i circulació de nostra terra.

Obra de gran interès:

Los Tribunales para niños

EL TRIBUNAL PARA NIÑOS EN BARCELONA
Y SU ACTUACIÓN EN EL PRIMER SEMESTRE
DE FUNCIONAMIENTO

PER

Ramon Albó i Martí

President de dit Tribunal

amb un pròleg de

Avelí Montero Rius i Villegas

Autor de la llei de Tribunals per a nens

PREU: 10 Pessetes

EL PRODUCTE ES DESTINA A INSTITUCIONS PROTECTORES DE LA INFANCIA

SERVICIOS DE LA COMPAÑÍA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba Méjico.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Coruña, Gijón y Santander.

Línea de Buenos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2 y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, Méjico.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de Habana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 15 de cada mes, para las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salida de Colón el 12 para Sabanilla, Curasao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el 4 y de Cádiz el 7, para las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de Africa. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península indicadas en el viaje de ida.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábrico a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

—Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen Telegrafía sin hilos.

LEGIA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Academia Cots

FUNDADA EN 1879

Calle Archs, n.º 7, pral. (Travesía de Plazas Sta. Ana y Nueva)

**CENTRO DE ENSEÑANZA ESENCIAL-
MENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO**

Reforma de letra.—Ortografía.—Correspondencia comercial.—Documentación.—Prácticas de escritorio.—Mecanografía.—Cálculo mercantil y Teneduría de Libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas incluidas la *Banca y Bolsa*.—El Título de Tenedor de Libros, previos exámenes por peritos y profesores mercantiles.—Clases especiales para señoritas.—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.—Taquigrafía.—Geografía comercial.—Lenguáfonos.

FRANQUEO CONCERTADO

Ateneo A. G.—Enseñanza Social, 80, Barcelona